

چک ۳ سال آینده حذف می‌شود

چک کاغذی تا ۳ سال آینده حذف و با چک الکترونیکی جایگزین می‌شود. مهران محرمیان، معاون فناوری بانک مرکزی در گفت‌وگو با فارس، اظهار کرد: چک کاغذی از شبکه بانکی تا ۳ سال آینده حذف و با چک الکترونیکی جایگزین می‌شود، چک الکترونیکی ساده و راحت است، بانک مرکزی از نظر تأمین زیرساخت‌ها برای سفته و برات الکترونیکی آماده است و به‌زودی در اولین بانک عملیاتی می‌شود. وی درباره چک الکترونیکی گفت: تاکنون ۳۰۰ هزار چک الکترونیکی در شبکه بانکی نقد شده و گرچه یک درصد از کل چک‌ها هم نیست، اما زیرساخت فراهم است و به‌زودی در سراسر شبکه بانکی اجرا می‌شود. محرمیان با بیان اینکه عمده چک‌های شبکه بانکی کاغذی است، افزود: سهم چک‌های الکترونیکی به تدریج در شبکه بانکی افزایش می‌یابد. او بیان داشت: با توجه به زیرساخت‌های فراهم شده شبکه بانکی، امکان اجرای ریال دیجیتال در کشور فراهم شده است.

تامین ۱۷/۴ میلیارد دلار ارز برای واردات

طبق اعلام بانک مرکزی، از ابتدای سال جاری تا هشتم تیرماه ۱۷/۴ میلیارد دلار ارز مورد نیاز واردات تامین شده است. به گزارش ایسنا، طبق اعلام بانک مرکزی، از اول فروردین تا هشتم تیرماه ۱۴۰۳ معادل ۱۷ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات از سوی بانک مرکزی تامین شد. بر این اساس، برای کالاهای اساسی سه میلیارد و ۹۷۵ میلیون دلار، برای کالاهای تجاری و بازرگانی مبلغ ۹ میلیارد و ۸۷۷ میلیون دلار و برای خدمات ۳۴۵ میلیون دلار و برای واردات در مقابل صادرات سه میلیارد و ۲۲۰ میلیون دلار تامین ارز صورت گرفته است.

پاداش در ازای معرفی ماینرهای غیر مجاز

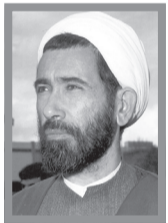
افراد حقیقی و حقوقی به ازای معرفی هر ماینر غیرمجاز رمزارز یک میلیون تومان و تا سقف ۲۵ میلیون تومان پاداش خواهند گرفت. حامد احمدی، مدیرکل هوشمندسازی و فناوری‌های نوین توانیر در خبر ۱۳ شبکه خبر گفت: امسال با مجوزی که برای اولین بار از سوی سازمان امور مالیاتی اخذ شد، امکان امحای ماینرهای غیرمجاز جمع‌آوری شده فراهم شد و برای اولین بار ۸۸۲ دستگاه ماینر در مشهد امحا شد و به تدریج ماینرهایی که جمع‌آوری می‌شوند با توجه به این مجوز امحا خواهند شد. او افزود: هر دستگاه ماینر معادل مصرف سه خانوار مصرف دارند و شرایطی که روزهای گرمی را سپری می‌کنیم حضور این ماینرها برای مدیریت شبکه برق شبکه برق را ناپایدار می‌کند. در آخرین اقدام ۱۶۴ دستگاه ماینر غیرمجاز در تبریز و ۱۷۶ دستگاه ماینر غیرمجاز در شیراز شناسایی شده است. احمدی گفت: افرادی که نسبت به معرفی ماینرهای غیرمجاز اقدام کنند پاداش خوبی برای آن‌ها در نظر گرفته شده و برای هر ماینر یک میلیون تومان و تا سقف ۲۵ میلیون تومان پاداش در نظر گرفته شده است.

عملکرد

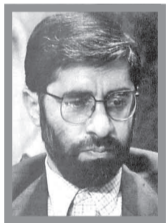
مردان اقتصاد

بالاترین نرخ رشد اقتصاد در دولت میرحسین موسوی و اکبرهاشمی رفسنجانی و کمترین نرخ تورم در دولت اکبرهاشمی رفسنجانی و حسن روحانی ثبت شده است

محمد جواد باهنر / مرداد ۱۳۶۰ - شهریور ۱۳۶۰
محسن نوربخش، رئیس بانک مرکزی
حسین نمازی، وزیر اقتصاد
حبیب‌الله عسگرآولادی، وزیر بازرگانی
مصطفی هاشمی طبا، وزیر صنایع
سیدمحمد میرمحمدصادقی، وزیر کار
محمد سلامتی، وزیر کشاورزی و عمران روستایی
محمد شهاب گنابادی، وزیر مسکن و شهرسازی
محمد غرضی، وزیر نفت
محمد حسن غفوری فرد، وزیر نیرو
محمد تقی بانکی، رئیس سازمان برنامه بودجه

کابینه محمدعلی رجایی، رئیس جمهور و محمد جواد باهنر، نخست‌وزیر کمتر از یک ماه بر سرکار بود و با شهادت این دو شهروید ۱۳۶۰ دولت به کار خود پایان داد. رجایی نیز مانند بنی‌صدر محسن نوربخش را به عنوان رئیس بانک مرکزی و حسین نمازی را به عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی انتخاب کرده بود. این دولت هیچ فرصتی برای ثبت عملکرد در اختیار نداشت.

دولت میرحسین موسوی / ۱۳۶۸ - ۱۳۶۰
محسن نوربخش و مجید قاسمی، رئیس بانک مرکزی
حسین نمازی و محمد جواد ابروانی، وزیر اقتصاد
حبیب‌الله عسگرآولادی، حسن عابدی جعفری، وزیر بازرگانی
مسعود روغنی زنجانی، رئیس سازمان برنامه
بیژن زنگنه و غلامرضا فروزش، وزیر جهاد سازندگی
احمد توکلی، ابوالقاسم سرحدی زاده، وزیر کار
محمد غرضی و غلامرضا آقازاده، وزیر نفت
غفوری فرد، محمد تقی بانکی و بیژن زنگنه، وزیر نیرو

آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای در حالی دولت را در آبان ۱۳۶۰ برعهده گرفت که ایران در جنگ با عراق بود و به همین سبب مجبور بود شرایط ویژه اقتصادی را در کشور اجرا کند. کشور در آن دوران با کمبود مواد غذایی مواجه بود که باعث شد رویکرد تیم اقتصادی دولت به سمت کویتنی شدن مایحتاج عمومی مردم برود. مرحوم نوربخش به عنوان رئیس بانک مرکزی تلاش کرد تا شرایط اقتصادی کشور را کنترل کند و با آنکه کشور دچار کمبود ارز بود انضباط مالی را حکمفرما کند و در نهایت نیز همکاری خود با دولت جنگ را در سال ۱۳۶۵ پایان داد.

در این دوره ارزش پول ملی کشور به پایین‌ترین سطح رسیده بود اما تلاش ۶ ساله باعث شد ارزش ریال ثابت نگه داشته شود. هر چند سیاست‌های کنترلی نوربخش در نهایت باعث شد با انتقادات سیاسی مواجه شود. از سال ۱۳۶۵ تا پایان دولت دوم آیت‌الله سیدعلی

میرحسین موسوی و پس از آن هاشمی رفسنجانی اتفاق افتاده و کمترین نرخ تورم که زیر ۱۰ درصد بوده، در دولت‌های هاشمی رفسنجانی و حسن روحانی ثبت شده است. با این حال با ثبات‌ترین دوره را می‌توان در زمان سیدمحمد خاتمی ردگیری کرد.

اگرچه دولت‌ها زاینده فضای سیاسی موجود در کشور هستند اما آنچه در نهایت به عنوان کارنامه آنان در نظر گرفته می‌شود، همه جوانب زندگی به خصوص اقتصاد مردم را دربرمی‌گیرد. از ابتدای انقلاب تاکنون دولت‌های زیادی با سلیق مختلف سیاسی در کشور به پاس‌تور رفته‌اند و چند سالی بر اقتصاد کشور و سفره مردم حکمرانی کرده‌اند، اینکه چقدر رؤسای دولت توانسته‌اند اقتصاد کشور را تحت کنترل خود و باب میل مردم جلو ببرند را فاصله گرفتن از آن دولت‌ها نشان می‌دهد. مروری بر تیم اقتصادی دولت‌های مختلف بعد از انقلاب می‌تواند دیدی کلی از نگاه و سیاست‌های آنان را نشان دهد.

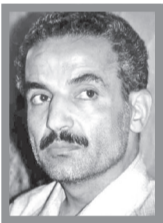
۱۳۶۰

علی ایوبی

گزارشگر هم‌میهن

هرچند انتخاب رئیس‌جمهور انتخابی پراهمیت است اما چگونگی چینش کابینه هم از اهمیت کمتری نسبت به انتخاب رئیس‌جمهوری برخوردار نیست. سیاست‌ها توسط اعضای کابینه اتخاذ می‌شود و این سیاست‌ها راه رسیدن یا نرسیدن به اهداف را مشخص می‌کند. بارخوانی عملکرد تیم اقتصادی دولت‌های پس از انقلاب به خوبی نشان می‌دهد که چگونه با انتخاب افراد می‌توان شاخص‌ها را تغییر داد. در دولت‌های پس از انقلاب صرف‌نظر از تحمیل هزینه‌هایی از محل جنگ، تحریم و بیماری کرونا، بالاترین نرخ رشد در دولت

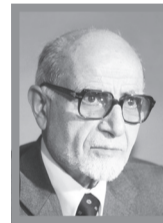
محمد علی رجائی / ۱۳۶۰ - ۱۳۵۸

علیرضا نوبری و محسن نوربخش، رؤسای بانک مرکزی
حسین نمازی، وزیر اقتصاد
حسین کاظمی پوراردبیلی، وزیر بازرگانی
محمد رضا نعمت‌زاده، وزیر صنایع و معادن
سیدمحمد میرمحمدصادقی، وزیر کار
محمد سلامتی، وزیر کشاورزی و عمران روستایی
محمد شهاب گنابادی، وزیر مشکن و شهرسازی
شهید محمد جواد تندگویان و حسن سادات، وزرای نفت و شهید حسن عباس پور، وزیر نیرو
موسی خیر، رئیس سازمان برنامه و بودجه

۱۳۶۰

ابوالحسن بنی‌صدر اقتصاد خوانده بود و دکترار از دانشگاه سوربن فرانسه گرفته بود. او رئیس‌جمهور و محمدعلی رجایی نخست‌وزیر دولت اول بودند. بعد از استعفا دولت موقت به مدت سه ماه از سوی شورای انقلاب به عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی انتخاب شد و بعد از رسیدن به پاس‌تور، محمدعلی رجایی را مامور تشکیل کابینه کرد. رجایی، علیرضا نوبری را که او نیز اقتصاد خوانده بود، به عنوان رئیس بانک مرکزی برگزید، هر چند او سود بانکی را به ۴ درصد کاهش داد تا رضایت مردم را جلب کند اما رابطه نزدیکش با بنی‌صدر و اختلافات رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر در نهایت باعث شد نوبری که به درخواست بنی‌صدر به این مقام رسیده بود در خرداد سال ۱۳۶۰ استعفا دهد و جای خود را به محسن نوربخش بدهد که مورد تأیید رجایی بود و البته منتقد بنی‌صدر. مرحوم نوربخش از ۲۳ خرداد تا چند دولت بعد در این سمت ماند. در همین دوره بود که نوربخش به عنوان نماینده اصلی دولت ایران در بانک جهانی انتخاب شد و فضا را برای همکاری‌های بین‌المللی ایران هموار کرد. دولت اول حسین نمازی که دکترای اقتصاد از دانشگاه آتریش داشت و تخصص خود را در بحث‌های مالیات گذارنده بود را به عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی برگزید که او در دولت‌های رجایی، باهنر، کابینه‌شورای موقت و حتی تا پایان دولت اول میرحسین موسوی در این سمت ماند و دوباره در دولت اول سیدمحمدخاتمی به این وزارتخانه بازگشت. بنی‌صدر با وجود آنکه تنها رئیس‌جمهور اقتصاد خوانده بود اما با بدشانسی شروع جنگ ایران و عراق مواجه شد. در همین مدت کوتاهی که او در دولت ریاست رابعه‌ده داشت رشد اقتصاد ۲۳/۲- درصد افت کرد و تورم به ۲۲/۸ درصد رسید.

۱۳۵۸

مهدی بازرگان / ۱۳۵۸ - ۱۳۵۷

محمدعلی مولوی، رئیس بانک مرکزی
علی اردلان، وزیر اقتصاد
رضا صدر، وزیر بازرگانی
محمد احمدزاده، وزیر صنایع و معادن
داریوش فروهر، وزیر کار و امور اجتماعی
علی محمد ایزدی، وزیر کشاورزی
مصطفی کتیرایی، وزیر مسکن و شهرسازی
علی اکبر معین‌فر، وزیر نفت
عباس تاج، وزیر نیرو

عمر دولت موقت مرحوم مهدی بازرگان ۹ ماه بیشتر طول نکشید و شرایط و اتفاقات اول انقلاب نیز باعث شد تا نه او بتواند برنامه مشخص اقتصادی داشته باشد و نه تیم اقتصادی او کاری از پیش ببرند. اولین رئیس‌کل بانک مرکزی بعد از انقلاب محمدعلی مولوی بود، اقتصاد خوانده بود و از پیش از این نمایندگی اقتصادی ایران در اتحادیه اروپا را تجربه کرده بود. مولوی به جبهه ملی گرایش داشت اما با استعفا دولت موقت او نیز از بانک مرکزی رفت. مرحوم بازرگان برای وزارت دارایی، علی اردلان را که او نیز از اعضای جبهه ملی بود انتخاب کرد که کارشناسی ارشد رشته علوم اداری و اقتصاد بود. این دو در شرایطی اقتصاد کشور را در دست گرفتند که فضای ایران چنان سیاسی بود که عملکرد آنان دیده نشد و در نهایت با اشغال سفارت آمریکا و استعفا دولت بازرگان، عمر مدیریتی آنان نیز به پایان رسید. تناقض در عقیده و عمل بازرگان سبب شد بر خلاف اعتقاد او به بازار آزاد، بانک‌ها، بیمه‌ها، اراضی و صنایع ملی شود و به این ترتیب زمینه مصادره بسیاری از اموال فراهم شد. برخی معتقدند نمی‌توان اجرای این سیاست‌ها را فقط به بازرگان منسوب کرد. زمانی که دولت بازرگان سر کار آمد تورم ایران ۱۰ درصد بود. او ۹ ماه بعد اقتصاد را با تورم ۱۱ درصد تحویل داد. نرخ رشد اقتصاد که در سال ۱۳۵۷ به ۱۲/۸- درصد رسیده بود در سال بعد با اندکی بهبود ۹/۴- را ثبت کرد.